

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Anmeldelse af teknisk grundlag m.v.

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
20. december 2019
Livsforsikringsselskabets navn
Pensionskassen for Farmakonomer
Overskrift
Livsforsikringsselskabet angiver en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Markedsværdiparametre til opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi og ny IBNS opgørelse.
Resume
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Med virkning fra og med 31. december 2019 anmeldes de markedsværdiparametre, der indgår i opgørelsen af livsforsikringshensættelser til markedsværdi, jf. § 66 i bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (Regnskabsbekendtgørelsen).
Med virkning fra og med 31. december 2019 anmeldes en ny metode til opgørelse af IBNS hensættelsen.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
6) grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive dato for anmeldelsens ikrafttrædelse.
31. december 2019
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen ændrer anmeldelsen "Markedsværdiparametre til opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi", dateret 21. december 2018.
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I.
Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger m.v. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2 stk. 3.

Der henvises til det vedlagte Bilag, hvor ændringerne til de anmeldte forhold er markeret med en streg i margin.

Vedrørende diskonteringsrenten er der foretaget en rettelse, således, at hvis volatilitetsjusteringen skulle blive negativ, anvendes rentekurven uden volatilitetsjustering. Analyser af de historiske niveauer for VA-tillægget har vist, at VA-tillægget kortvarigt har været negativ i forbindelse med større konverteringsbølger. Det er en utilsigtet effekt ved volatilitetsjusteringen, hvilket er baggrund for kriteriet om ikke at anvende denne, hvis den er negativ.

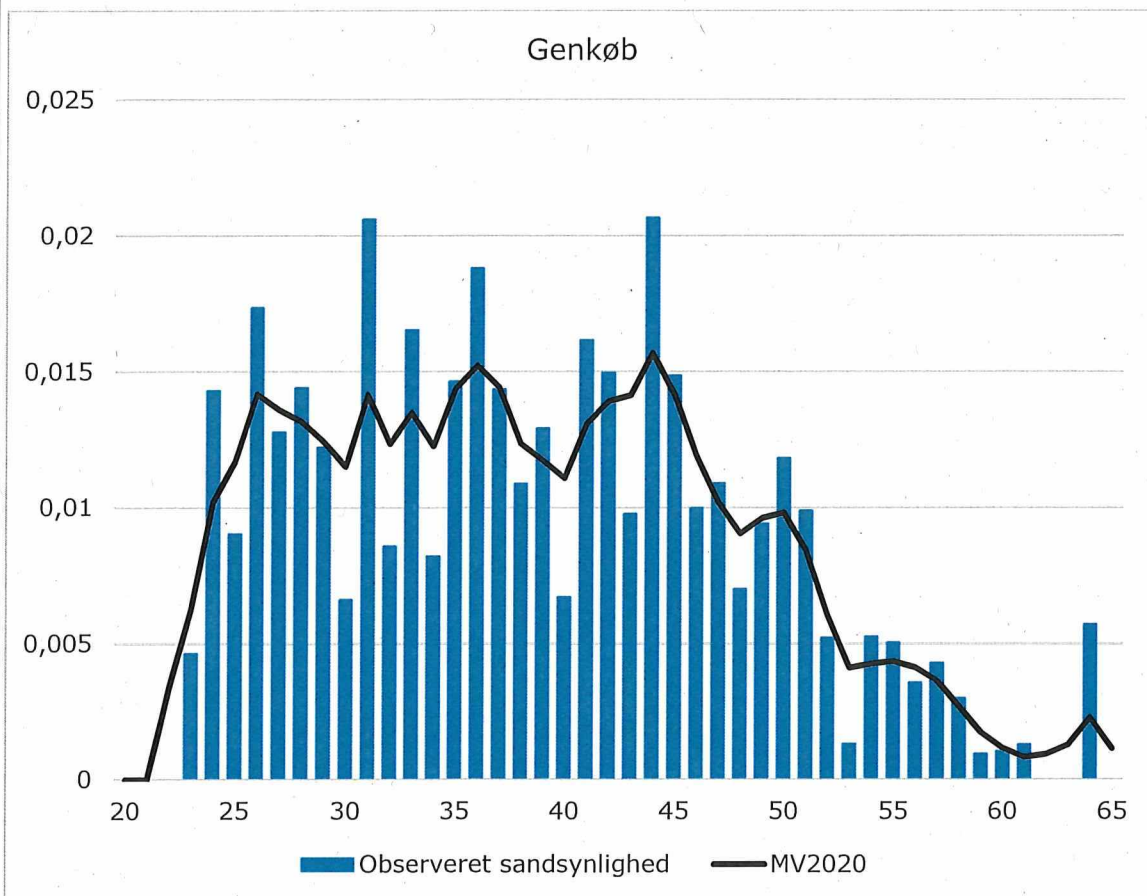
I givet fald ville det have en negativ effekt på pensionskassens investeringsråderum uden en tilsvarende effekt på investeringerne. Volatilitetsjusteringen vil i dette tilfælde ikke understøtte intentionen om at undgå at agere procyklisk.

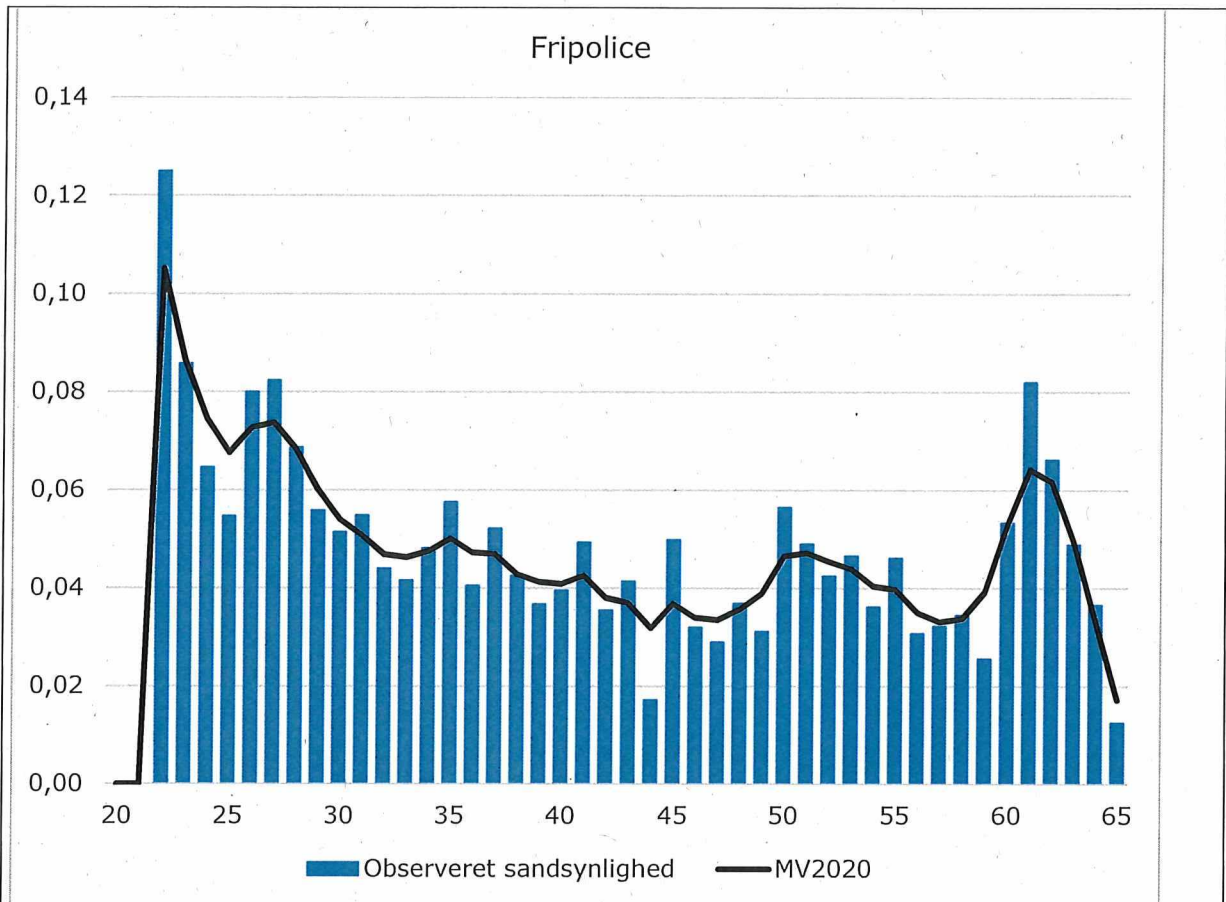
Redegørelse om datagrundlag:

De anmeldte satser vedrørende invaliditet er fastsat til middel skadesgrad over de seneste 5 år, svarende til 51% af G18 grundlaget. Datagrundlaget for pensionskassens mænd er vurderet utilstrækkeligt til at fastsætte kønsspecifikke satser, hvorfor mænd og kvinder har samme satser fastsat på baggrund af data fra begge køn.

For datagrundlaget vedrørende satser for død henvises til de fremsendte levetidsanalyser.

De anmeldte satser vedrørende genkøb og fripolice er fastsat i forhold til de observerede OE rater, jf. nedenfor. Satserne gælder for begge køn.

Administrationssatserne er fastsat ud fra pensionskassens forventede omkostninger.

Metoden til opgørelse af IBNS hensættelsen ændres. IBNR fastsættes fremover ud fra de samlede risikosummer ved invaliditet på opgørelsestidspunktet og en faktor, som er baseret på de seneste 5 års efteranmeldte invalideskader, reaktiveringer og risikosummer. RBNS fastsættes fremover ud fra antallet af åbne invalideskader på opgørelsestidspunktet, gennemsnittet af de seneste 5 års invalideskader og en gennemsnitlig tilkendelsesprocent for anmeldte invalideskader.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Ingen bemærkninger.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstagere og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Ingen bemærkninger.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Ingen bemærkninger.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Nedenfor er vist konsekvenserne af de ændrede skøn for livsforsikringshensættelserne til markedsværdi, regnet på medlemsbestanden pr. 01.11.2019 fremregnet til 01.01.2020 og EIOPAS volatilitetsjusterede diskonteringsrentekurve pr. 31.10.2019.

Mio. kr.	Saldo FGB	Saldo IB	I alt
Udgangspunkt	6.746	2.480	9.226
Efter ændring af dødelighed	6.744	2.482	9.226
Efter ændring af invaliditet	6.885	2.346	9.231
Efter ændring af omkostninger	6.879	2.352	9.231
Efter ændring af fripolice	6.957	2.274	9.231
Efter ændring af genkøb	6.966	2.265	9.231

Mio.kr.	Ændring FGB	Ændring IB	I alt
Ved ændring af dødelighed	-2	2	0
Ved ændring af invaliditet	141	-136	5
Ved ændring af omkostninger	-6	6	0
Ved ændring af fripolice	78	-78	1
Ved ændring af genkøb	9	-9	0
I alt	220	-215	5

I beregningerne er det valgt at ændre på parametrene i følgende rækkefølge:

1. dødeligheden
2. invaliditeten
3. omkostninger
4. fripolicesandsynlighed
5. genkøbssandsynlighed

Det fremgår af oversigten at pensionshensættelserne samlet set stiger med 5 mio. kr. svarende til en stigning på 0,05 %. Hovedparten af stigningen skyldes ændrede invalideforudsætninger.

Den nye metode til opgørelse af IBNS afhænger af data for hele 2019, hvorfor den endelige hensættelse ikke kendes endnu. IBNS hensættelsen forventes ikke at ændre sig, udover hvad der følger af nye data til opgørelsen.

Det er pensionskassens vurdering, at det anmeldte regelsæt for opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi er rimeligt og betryggende.

Navn

Angivelse af navn

Peter Damgaard Jensen
Administrerende direktør

Dato og underskrift

Navn

Angivelse af navn

Steen Ragn
Ansvarshavende aktuar

Dato og underskrift

11/11-2019

2.1.6 Grundlagselementer i hensættelsesgrundlaget

2.1.6.1 Dødsintensitet

Dødeligheden for aktive og for invalide med køn k i hele aldre x modelleres ved Finanstilsynets dødelighedsmodel som:

$$\mu_{x,2020}^k = \mu_{x,2018}^k * (1 - R_x^k)^{3/2}$$

hvor

$$\begin{aligned} \mu_{x,2018}^k &= 0,5 * \exp(\beta_1^k r_1(x-1) + \beta_2^k r_2(x-1) + \beta_3^k r_3(x-1)) \bar{\mu}_{x-1,2018}^k \\ &+ 0,5 * \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \bar{\mu}_{x,2018}^k \end{aligned}$$

hvor R_x^k betegner Finanstilsynets levetidsforbedringer, $\bar{\mu}_{x,2018}^k$ betegner Finanstilsynets centrale benchmarkdødelighed og basisfunktionerne $r_i(x)$ er givet som

$$r_i(x) = \begin{cases} 1 & x \leq x_{i-1} \\ (x_i - x)/20 & x_{i-1} < x < x_i \\ 0 & x \geq x_i \end{cases}$$

for $i = 1, 2, 3$ og $x_i = 20 * (2+i)$

Her er β_1, β_2 og β_3 parametre, der estimeres ud fra data i en Poisson regressionsmodel, jf. Regnskabsbekendtgørelsens bilag 1 nr. 54.

For $t > 2020$ er dødeligheden givet ved

$$\mu_{x,t}^k = \mu_{x,2020}^k * (1 - R_x^k)^{t-2020}$$

Parametrene til brug for opgørelsen af markedsværdihensættelsen ses nedenfor:

Parametrene ses nedenfor:

Dødsintensitet

	2020		
	Unisex		
	β_1	β_2	β_3
	0,8205	-0,4635	0

2.1.6.2 Invalideintensitet

Invalideintensiteten er opgjort på Gompertz-Makeham formel. Parametrene ses nedenfor.

Invalideintensitet

	2020		
	Unisex		
	A	B	C
	0,00031	4,42366	0,06

Ovenstående satser svarer til 51 % af G18.

2.1.6.3 Administrationsomkostninger

Parametrene ses nedenfor.

Omkostninger

2020			
	Gebyr ^m	β^m	γ^m
	192	0,70%	0%

2.1.6.4 Diskonteringsrente

EIOPA's standard rentekurve med VA-tillæg benyttes til opgørelse af livsforsikringshensættelserne, når VA-tillægget er positiv. Hvis VA-tillægget er negativ anvendes i stedet EIOPA's rentekurve uden VA-tillæg.

Diskontering sker ved diskrettidts diskontering med ét årlige betalingsintervaller.

Betalinger vedrørende pensionsafkastskat (PAL-skat) indregnes som et fradrag i diskonteringsrenten fremfor at udgøre et eksplicit cash flow. Dette er en approksimativ tilgang. Der ses bort fra ordninger, som er fritaget for PAL-skat.

2.1.6.6 Adfærdsvariable

Fripolice- og genkøbsintensiteterne fremgår af tabellen nedenfor for aldre 20-65. For aldre <20 sættes intensiteterne lig værdien i alder 20. For aldre >65 sættes intensiteterne lig værdien i alder 65.

Alder	Fripolice	Genkøb
20	0,000000	0,000000
21	0,000000	0,000000
22	0,105172	0,003370
23	0,086344	0,006246
24	0,074444	0,010194
25	0,067612	0,011690
26	0,072737	0,014178
27	0,073723	0,013590
28	0,068248	0,013162
29	0,060057	0,012434
30	0,053959	0,011512
31	0,050734	0,014157
32	0,046813	0,012342
33	0,046269	0,013495
34	0,047516	0,012258
35	0,050118	0,014351
36	0,047216	0,015232
37	0,046898	0,014436
38	0,042797	0,012359
39	0,041250	0,011739
40	0,040825	0,011086

Pensionskassen for Farmakonomer

41	0,042546	0,013069
42	0,037999	0,013911
43	0,036981	0,014138
44	0,031853	0,015688
45	0,036814	0,014142
46	0,033991	0,011915
47	0,033491	0,010187
48	0,035634	0,009048
49	0,038922	0,009611
50	0,046536	0,009815
51	0,047154	0,008439
52	0,045370	0,006038
53	0,043886	0,004113
54	0,040343	0,004253
55	0,039721	0,004343
56	0,035034	0,004120
57	0,033106	0,003627
58	0,033755	0,002705
59	0,039216	0,001741
60	0,052913	0,001161
61	0,064157	0,000816
62	0,061648	0,000932
63	0,049555	0,001271
64	0,033518	0,002286
65	0,017199	0,001143

2.2 IBNS

IBNS opgøres som summen af IBNR og RBNS.

IBNR opgøres som produktet af

- De samlede risikosummer ved invaliditet
- En faktor baseret på de seneste 5 års efteranmeldte invalideskader og reaktiveringer

RBNS opgøres som produktet af

- Antallet af åbne invalideskader på opgørelsetidspunktet
- Gennemsnittet af de seneste 5 års invalideskader
- En tilkendelsesprocent baseret på de seneste 5 års anmeldte invalideskader